

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci navrhovateľky: **A.**, bytom P., proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1Sd/38/2011-28 zo dňa 22.9.2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 1Sd/38/2011-28 zo dňa 22.9.2011 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie č. X. zo dňa 2.2.2011, ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok, pretože nezískala potrebný počet rokov dôchodkového poistenia podľa § 72 ods. 1 písm. f/ zákona. O trovách konania rozhodol tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne dospel k záveru, že u navrhovateľky nebola splnená podmienka nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona, pretože nezískala v rozhodnom období potrebnú dobu dôchodkového poistenia minimálne 5 rokov, a preto rozhodnutie odporkyne potvrdil. Krajský súd poukázal na skutočnosť, že rozhodným obdobím podľa § 72 ods. 2 zákona bolo v prípade navrhovateľky, ktorá do dňa vzniku invalidity, teda do 16.2.2006, dovŕšila 36 rokov veku, obdobie od 16.2.1996 do 15.2.2006. V tomto období navrhovateľka získala 4 roky a 319 dní dôchodkového poistenia a to aj vrátane doby starostlivosti o deti.

Navrhovateľka podala voči rozsudku krajského súdu odvolanie, s ktorým predložila „dohodu o provedení práce“, uzatvorenú dňa 15.7.2008 so spoločnosťou V – TRADE s.r.o., so sídlom v Brne, na obdobie od 15.7.2008 do 31.12.2008. Tvrdila, že tým preukázala potrebný počet rokov dôchodkového poistenia.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhla rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny. Odvolacie dôvody navrhovateľky nepovažovala za relevantné, nakoľko nebola predložená dohoda o pracovnom pomere v Českej republike v trvaní 5 mesiacov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 15. mája 2012 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podmienky nároku na invalidný dôchodok stanovuje zákon v ustanovení § 70 a nasl., podľa ktorých poistenec má nárok na invalidný dôchodok, **ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nesplnil podmienky nároku**

na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok (§ 70 ods. 1 zákona).

Podľa § 71 zákona je poistenec invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (ods. 1).

Podľa § 72 zákona (v znení účinnom do 31.7.2006) **počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku**

- a) do 20 rokov je menej ako jeden rok,
- b) nad 20 rokov do 22 rokov je najmenej jeden rok,
- c) nad 22 rokov do 24 rokov je najmenej dva roky,
- d) nad 24 rokov do 26 rokov je najmenej tri roky,
- e) nad 26 rokov do 28 rokov je najmenej štyri roky,
- f) nad 28 rokov je najmenej päť rokov.**

Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity, a ak ide o poistenca vo veku nad 28 rokov, z posledných desiatich rokov pred vznikom invalidity (ods. 2).

Z administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka žiadosťou zo dňa 14.12.2010 požiadala o priznanie invalidného dôchodku a to od 16.2.2006. Rozhodnutím zo dňa 2.2.2011 odporkyňa žiadosť zamietla, pretože hoci je navrhovateľka invalidná, keď miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na 45%, navrhovateľka ku dňu vzniku invalidity - 16.2.2006 - nezískala potrebný počet rokov dôchodkového poistenia. Zo spisu odporkyne ďalej vyplýva, že navrhovateľke bol v správnom konaní ustanovený za opatrovníka jej manžel, ktorý podľa zápisnice zo dňa 14.12.2010 napriek opakovanému poučeniu a vysvetleniu problematiky trval na dátume vzniku invalidity ku 16.2.2006 a preto odporkyňa nepostupovala podľa § 293ax zákona.

Z predloženého spisového materiálu odvolací súd zhodne so záverom krajského súdu zistil, že navrhovateľka bola uznaná invalidnou odo dňa 16.2.2006, no **v posledných 10 rokoch pred vznikom invalidity, teda za obdobie od 16.2.1996 do 15.2.2006**, nezískala potrebných 5 rokov dôchodkového poistenia.

Z podkladov odporkyne je zrejmé, že navrhovateľke bola do doby dôchodkového poistenia započítaná doba starostlivosti o jej deti, preto krajský súd správne vyhodnotil opravný prostriedok navrhovateľky odôvodnený len touto jedinou námietkou za nedôvodný.

V súvislosti s odvolacím dôvodom navrhovateľky, že bola zamestnaná po dobu piatich mesiacov v Českej republike v roku 2008, čím mala splniť podmienku potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia, odvolací súd poukazuje na skutočnosť vyplývajúcu z administratívneho konania a samotného rozhodnutia odporkyne, že u navrhovateľky bolo rozhodným obdobím obdobie 10 rokov pred dňom vzniku invalidity, pričom v správnom konaní navrhovateľka (cestou svojho opatrovníka) napriek poučeniu trvala na dni vzniku invalidity 16.2.2006 a teda rozhodným obdobím v jej prípade bolo obdobie od 16.2.1996 do 15.2.2006, preto predložená dohoda o vykonaní práce v období od 15.7.2008 do 31.12.2008, uzavretá dňa 15.7.2008 sa zjavne netýka predmetného obdobia, ktoré bolo pre účely dôchodkového poistenia hodnotené a teda záver, ku ktorému dospela odporkyňa nespochybnila.

Navrhovateľka, hoci s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 45% splnila podmienku dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, nespĺnila ďalšiu z podmienok pre vznik nároku na invalidný dôchodok v zmysle § 70 ods. 1 zákona, pričom tieto podmienky sú obligatórne a musia byť splnené kumulatívne.

Na základe takto zisteného skutkového stavu, podľa názoru odvolacieho súdu, krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za vydané v súlade so zákonom a preto opravnému prostriedku navrhovateľky nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná. Odporkyni zákon priznanie trov konania neumožňuje.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. mája 2012

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová